

ОГЛЯД МОДЕЛЕЙ ПРИЙНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ

Мещерякова А.С., Ларка Л.С.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

При здійсненні господарської діяльності підприємство приймає безліч комплексів рішень. Усі вони, доповнюючи одне одного, впливають на рівень конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості підприємства [1].

Всі питання поточного управління діяльністю господарських формувань під час виробничого циклу є компетенцією функціонального менеджменту, який здійснює оперативне управління, розробляє програми і плани стратегічного розвитку, а після схвалення вищим органом управління, засновниками, власниками забезпечує їх виконання. Високий кваліфікаційний рівень менеджменту передбачає наявність багатьох сформованих варіантів розвитку й обґрунтування критеріїв вибору стратегічних напрямів діяльності як у межах освоєних сегментів ринку, так і при переорієнтації діяльності господарських формувань та при виході на нові ринки. При дослідженні можливості зміни предмета і видів діяльності потрібно брати до уваги технічні й фінансові можливості господарського формування, ліквідність майна, прогнозні тенденції зміни ринкової ситуації тощо [2].

Саме тому для підвищення кваліфікаційного рівня менеджменту при прийнятті господарських рішень доцільно застосовувати базові моделі прийняття рішень, до яких належать: модель «сміттевого контейнеру» Дж. Марча, дискретно-інкрементальна модель Ч. Ліндблома, редуційна модель, модель універсального передбачення, модель, побудована на засадах теорії ігор, хаосу, тотального управління якістю, наукового менеджменту тощо.

Наявність широкого кола моделей прийняття господарських рішень дозволяє суттєво підвищити рівень обґрунтованості господарських рішень. Ключовими елементами господарського рішення є досвід, логіка та інтуїція. Поєднання цих елементів в межах однієї з базових моделей прийняття господарських рішень дозволяє більш точно формулювати альтернативи рішень, визначати стратегію поведінки господарюючого суб'єкта в умовах невизначеності та ризику. Методичний інструментарій обґрунтування господарських рішень дозволяє за допомогою побудови платіжної матриці закріпити за кожною альтернативою прогнозне значення критерію оптимальності в залежності від стану зовнішнього та внутрішнього середовищ підприємства.

Література:

1. Ларка Л.С. Обґрунтування господарських рішень, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства / Л.С. Ларка // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – № 46 (1267). – С. 100-103.
2. Терехух А.А. Моделювання прийняття господарських рішень / А.А. Терехух // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 10 (136). – С. 275 – 282.